

Eger Megyei Jogú Város Települési Értéktár Bizottság

Bátori István
elnök úr részére

Eger
Dobó I. tér 2. sz.
3300

**Tárgy: Támogató ajánlás az „Apor Elemér munkássága”
Egri Értéktár nemzeti értékei közé való felvételhez**

Tisztelt Elnök Úr!

Apor Elemér, polgári nevén: dr. Kapor Elemér (Rimaszombat, 1907. március 19. - Eger, 2000. január 8.) egri lokálpatriótaként alkotó értelmiségi, költő, író, szerkesztő-újságíró is volt, erős szálakkal kötődött a „Selyemgubó”-város: Eger életéhez, mindennapjaihoz.

Olyan kortársai voltak, mint Dsida Jenő, Radnóti Miklós, József Attila, a nála öt évvel fiatalabb Kálnoky László, aki első mesterének tartotta.

Makóról érkezett a család Egerbe, hogy véglegesen itt telepedjenek le. Szülei a líceumi elemi iskolába írták, majd a helybeli ciszterci gimnázium tanulója lett. Kiváló énekhangja a kórus szólistájává emelte, kedvelte a természetet, a cserkészetet. Az Egri Jogakadémia hallgatójaként nyerte el a Gárdonyi Géza Társaság irodalmi pályázata első díját. Ez segítette hozzá, hogy 1928-ban az Egri Népiújságnál vállaljon állást. A szegedi egyetemen államjogászdi diplomát szerzett, de mégis az újságírói pályát választotta: az Egri Népiújság jogutódjánál, az Egernél lett újságíró egészen 1944-ig.

Apor Elemér a művészetek iránti érdeklődése és tehetsége nyomán a két világháború közötti Egerben az irodalmi, színházi élet és a kórusművészet egyik jeles szervezője volt. Tagja lett az Egri Műkedvelők Körének, amely 1931-től Thália Egri Színház Társaság néven működött és ahol több színdarabban sikerrel játszott, de szívesen tevékenykedett az Egri Dalkörben is.

Első verseskötete 1935-ben *Mindenki nagynak születik* címmel vált ismertté.

Apor Elemér a második világháborúban a XIV. egri gyalogezred katonájaként orosz hadifogságba esett, ahonnan betegen tért vissza Egerbe. Gyógyulását követően koholt vádak alapján börtönbüntetésre ítélték. Az utána következő mostoha körülmények derékba törték Apor Elemér újságírói pályafutását, s a költői-írói kiteljesedés is akadályokba ütközött. Feleségével együtt éveken keresztül példás méltósággal viselte a mellőzöttséget, a méltatlan élethelyzetet, a megélhetés nehézségeit. Végül az ÉMÁSZ-tól került nyugdíjba, ahol anyagbeszerzőként dolgozott.

A korszellem, a társadalmi környezet nem volt kedvező számára, irodalmi alkotómunkája hosszú időn keresztül nem kapott nyilvánosságot, hallgatásra ítélték. Első verseskötetét csak 53 évvel később követte a második, a *Mindenütt Téged kereslek* versválogatás, mely 80. születésnapja évében látott napvilágot. A *Kisváros a felhők fölött* című könyve 1988-ban került az olvasók kezébe. Először 1992-ben került kiadásra a Dobó István egri várkapitány életéről szóló *Feje fölött a pallos árnyéka* című regénye. A *Pont a semmi falán* összegyűjtött verseinek kötetével 1996-ban jelentkezett. Utolsó munkájával, *A csoda avagy a hangok története* életének 90. évében örvendeztette meg a munkásságát kedvelőket, melyben saját elméletét vetette papírra.

Az Eger lap szerkesztőjeként Apor Elemér volt, aki elsőként közölte Kálnoky László ifjúkori verseit. A kis szerkesztőségi szobájában gyakran találkozott a fiatal Kálnokyval, s a beszélgetőtársból később barátokká váltak.

Kálnoky az *Adósság* című versében mondott köszönetet az akkor 75 éves Apor Elemérnek a támogatásért. Az *Élet és Irodalom* 1982. március 19-i számában adta közre: „*Sosem csalódtam benned, aki annyira jó és türelmes / voltál, akinek csak az én szememmel látható keze nyoma / ma is ott van első kötetem számos darabján.*” Szinte ez az esemény adott ösztönzést, hogy a mester ismét visszatérjen az irodalmi életbe.

A rendszerváltás után, 2000. január 8-án bekövetkezett haláláig még megérhette, hogy megbecsült emberként élhetett. Eger városa 1991-ben díszpolgárrá választotta, és magas kormánykitüntetést is kapott. Nevét utca viseli.

A jelenkor számon tartja irodalmi munkásságát és azokat a szellemi, szervezői, emberi értékeit, melyek egriségét mély tartalommal töltötték meg, ma is példaként szolgálnak.

Eger Megyei Jogú Város közgyűlése a 2007-es esztendőt a költő születésének 100. évfordulóján *Apor Elemér Emlékévvé* nyilvánította. Az emlékező események és a cselekvő egriek szép száma, az összefogás rangot adott a jubileumnak, majd ezt követően a 2008-ban megjelent *Dajkád völgy eme várost, In memoriam Apor Elemér c.* könyv a szervezői szándékot koronázta meg.

Mélységes humánuma és városa iránti elkötelezettsége, szeretete szerinti ars poeticája volt: „... *hiszem a jót és vallom a szépet*”. Életútja és minden megnyilvánulása ezt hűen tükrözi.

Az „Egri Értéktárba” való felvételét támogatjuk, ajánljuk.

Eger, 2017. szeptember 28.

Román Gáborné

az Egri Civil Kerekasztal delegáltja